

ΟΜΙΛΕΙ Ο ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ LANGE

ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΠΡΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΝ

Ἐνταπόκρισις ἀπὸ τὸ Παρίσι
τοῦ «Οἰκονομικοῦ Ταχυδρόμου»

ΠΑΡΙΣΙ, Δεκέμβριος. Ὁ διάσημος Πολωνὸς οἰκονομολόγος Oscar Lange, καθηγητῆς ἄλλοτε στὸ Πανεπιστήμιον τοῦ Σιγκαγού, ἔδωσε προσφάτως ἐπὶ τῆς Σαρβόνῃ, μπροστὰ σὲ πολυπληθῆς ἀκροατήριον, μιὰ διέλεξιν ἀπέναντι στὰ προβλήματα τοῦ σχεδιασμοῦ τῆς οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως. Ὁ καθηγητῆς Lange ἐκτός τῆς θέσεως τὴν ὅποیان κατέχει εἰς τὴν κατευθύνσιν τῆς οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως τῆς χώρας του, ὑπῆρξε καὶ σύμβουλος τῆς Ἰνδικῆς κυβερνήσεως διὰ τὴν ἐκπόνησιν τοῦ Ἰνδικοῦ 2ου Πενταετοῦς Σχεδίου. Χρησιμοποιώντας τις σημειώσεις μας θὰ ἠθέλημε νὰ δώσουμε ἔδω τὰ κύρια σημεῖα τῆς ὁμιλίας τοῦ καθηγητοῦ Lange, λόγῳ τοῦ ἐξαίρετικοῦ ἐνδιαφέροντος ποὺ παρουσιάζει.

Ὅλοι σχεδὸν σήμερα, εἶπεν ἀρχίζοντας ὁ καθηγητῆς Lange, δέχονται ὡς ἀπαραίτητο γιὰ τις ὑπανεπτυγμένους χώρας τὸν σχεδιασμό, σὲ ἀντίθεσιν μὲ τὴν αὐθιαντὴ ἀνάπτυξιν ποὺ ἦσαν ὁ τρόπος ἀνεπτύξεως τῶν ἀνεπτυγμένων σήμερα χωρῶν. Οἱ βάσεις γιὰ τὸ εἶδος αὐτὸ τῆς ἀναπτύξεως ἦσαν: πρῶτον, ἡ πρωτογενὴς συσσώρευσις, ἡ μετιβολὴ τῶν μὴ καπιταλιστικῶν σχέσεων ἰδιοκτησίας καὶ ἡ ἀποικιακὴ ἐμετάλλευσις καὶ, δεύτερον, ἡ ἀποταμίευσις τῆς ἀστικῆς τάξεως, ἡ ὅποια ζητοῦσε τὴν κατάργησιν τοῦ φεουδαρχικοῦ συστήματος, γιὰ τὴν χρησιμοποιοῦσε τὸ ἐπενδυτικὸν πλεόνασμα κατὰ ἀντιπαραγωγικὸ καὶ σπάταλον τρόπον.

Σήμερα εἶναι ἀδύνατον νὰ ἐπιναληθῆ ἡ ἴδια διαδικασία στὶς ὑπανεπτυγμένες χώρας, γιὰ τὸ πρῶτον, ἀντὶ γιὰ ἀντίθεσιν ἀνάμεσα φεουδαρχεὶς καὶ ἀστικὴ τάξι, ὑπάρχει συμπόλεμος, δεύτερον, γιὰ τὴν ἀποικιακὴ ἐμετάλλευσις εἶναι ἀδύνατον γι' αὐτὲς τις χώ-

ρας καὶ, τρίτον, γιὰ τὴν ἀστικὴν τάξιν αὐτῶν τῶν χωρῶν εἶναι ἀδύνατον καὶ ὑπάρχει ἀνεπάρκεια κεφαλαίου γιὰ μιὰ ταχεῖα ἀνάπτυξιν. Τὸ ξένο κεφάλαιον, τὸ ὅποιο πέρασε ἀπὸ τὴν ἀνταγωνιστικὴν εἰς τὴν μονοπωλιακὴν τοῦ φάσι, χρησιμοποιοῦσε τις ὑπανεπτυγμένους χώρας σὰν πηγὰς πρώτων ὑλῶν, τὰ δὲ κέρδη του ἐξάγονταν καὶ δὲν ἐπενδύονταν ἐπὶ τὴν ἀνάπτυξιν αὐτῶν τῶν χωρῶν. Γι' αὐτοὺς ἀκριβῶς τοὺς λόγους χρειάζεται ἡ σχεδιοποίησις καὶ οἱ ἐπενδύσεις ποὺ γίνονται ἢ ποὺ κατευθύνονται ἀπὸ τὸ Κράτος. Τὰ κύρια προβλήματα τῆς σχεδιοποίησεως

Δύο εἶναι τὰ κύρια προβλήματα τῆς σχεδιοποίησεως τῶν ὑπανεπτυγμένων χωρῶν: πρῶτον, τὸ πρόβλημα τῶν οἰκονομικῶν μέσων γιὰ νὰ πραγματοποιηθῆ ἓνα σχέδιον ἀναπτύξεως (ἐκβιομηχανίσεως καὶ ἐκσυγχρονισμοῦ τῆς γεωργίας) καὶ, δεύτερον, τὸ πρόβλημα τῆς κατευθύνσεως τῶν ἐπενδύσεων, δηλαδὴ σὲ ποῖον τύπον παραγωγικῆς δραστηριότητος πρέπει νὰ κατευθύνωμε τις ἐπενδύσεις γιὰ νὰ ἔχωμε τὴν ταχύτερη δυνατὴ ἀνάπτυξιν.

Ἐκτός ἀπὸ τὰ δύο αὐτὰ κύρια προβλήματα ὑτάχοντων δύο ἀκόμα, δευτεροτάτου πρῶτον, ὁ ρόλος τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐμπορίου καὶ, δεύτερον, ὁ ρόλος τῶν ξένων κεφαλαίων.

Α) Τὸ πρόβλημα τῶν οἰκονομικῶν μέσων τῆς ἀναπτύξεως: Ἡ βάσις τῆς ἀναπτύξεως, ποὺ ἢ θὰ εἶναι ἡ ἐσωτερικὴ συσσώρευσις, ποὺ ἢ οὐκ εἶναι ἡ ἐξωτερικὴ ἀποικιακὴ ἐμετάλλευσις, πᾶνω ἀπ' ὅ,τι εἶναι ἀνεγκαταίξιμη γιὰ τὴν κατανάλωσιν. Ἐκεῖ ὅπου ὑπάρχουν φεουδαρχεὶς ἢ μιὰ δακτυνηρὰ διοίκησις, ἓνα μεγάλο μέρος αὐτοῦ τοῦ πλεονάσματος χρη-